

нтята на прииждащия порой отъ болни и ранени. Не мога вече да гледамъ очитѣ на развихрилата се всрѣдъ богата косидба смъртъ. Ахъ, какъ тя пѣе въ доволство и наслада! Тя трупа жертва следъ жертва, хиляди, хиляди и отнѣма радостта отъ очитѣ имъ и блѣнветѣ отъ тѣхнитѣ души. . .

Даскалъ Нено тая сутринъ бѣ сжщо покосенъ отъ смъртта. Хрисимъ и левентъ съ много знания, желания и мечти. . . Всичко това що бѣ мисль, погледъ, живо трептяща душа и буйно младежко сърдце, въ единъ мигъ се превърна на студенъ трупъ, надъ когото неговата майка и годеница до полуда плакаха. Каква полза отъ тоя плачъ? Той умре, нито майка си повече ще радва, нито пъкъ ще впира устнитѣ си въ тия на любимата си. Тя, при спомена за него, ще продължава да учи малкитѣ деца, ще се състари безъ време и ще понесе отредения ѝ кръстъ отъ жестоката война.

Съ мжка ги отдѣлихъ отъ неговия трупъ. Началникътъ на болницата имъ разреши да погребатъ тѣлото му сами. И това е една завидна радостъ.

Изпитвала съмъ скръбъ и жалъ, ала това което преживѣхъ въ грижитѣ си за даскалъ Нено съвсемъ подкоси краката ми. Прибраха си го дветѣ нещастни жени въ ковчега и го отнесоха у дома си. Въ тѣхнитѣ очи бѣше загасналъ огъня на живота, бѣха пресъхнали изворитѣ на сълзитѣ, а устнитѣ имъ бѣха попукани до кръвъ. . . Тѣ понесоха неговото студено тѣло да се погребва още нѣколко часа на тѣхнитѣ грижи и после . . . тамъ въ Орландовци, дълбоко въ чернозема, а тѣ дветѣ ще се върнатъ отъ гроба му и всѣка ще заживѣе съ мжката си, за да се не срѣщнатъ повече въ живота. Тоя студенъ трупъ ги още свързва . . . обединява ги въ общо страдание, въ обща мжка и ридания.

Не, не . . . да престана да мисля. . . Не искамъ вече да виждамъ и страдамъ. Не е само тая сцена, която винаги ще заема мѣсто въ паметта ми и когато се появи дълбоко въ съзнанието ми, сълзи да руютъ отъ очитѣ ми. Горко на клетата майка и на трижъ по-клетата годеница. . .